

Vidljiv napredak na putu reformi

Autor: Šefica Misije OEBS-a Jannina Hrebičkova

Kako se približava kraj mog trogodišnjeg mandata kao šefice Misije OEBS-a u Crnoj Gori, konstatujem da sam bila ponosna što sam bila u prilici da budem na čelu Misije u ključnom istorijskom trenutku za Crnu Goru u smislu pružanja podrške zemlji u sprovođenju reformi, u tijesnoj saradnji i koordinaciji sa crnogorskim i međunarodnim partnerima. Vlada, institucije, mediji, građani Crne Gore, bili su i ostaju naši ključni i nezaobilazni partneri, i sa svima njima sam imala odličnu saradnju.

Želim da pohvalim uspjehe Crne Gore koje je do sada ostvarila u svojoj ulozi prepoznatog faktora stabilnosti u regionu. Kontinuirani nacionalni naponi urodili su opipljivim rezultatima za ljude ove zemlje, dok ona napreduje ka evropskim i evroatlantskim aspiracijama.

Na političkoj ravni, sa zadovoljstvom sam posmatrala kako su nacionalne vođe bile kadre da premoste poznate međusobne razlike kroz postizanje kompromisa u javnom interesu putem uspostavljanja političkog dijaloga i kasnije formiranjem šire koalicione vlade.

S nestrpljenjem očekujem da vidim novu vladu i sve činioce fokusirane na konstruktivne napore za vraćanje političkog dijaloga u parlament, u interesu zemlje. Liderstvo, dugoročna vizija i spremnost na kompromis ponovo će biti potrebni kako bi se osigurala najveća moguća implementacija svih usvojenih zakona i sporazuma. Da bi se dalje podržao proces reformi, naglašavam da je od ključnog značaja da se dijalog odvija u parlamentu i relevantnim forumima na inkluzivan način, i uz učešće civilnog društva.

Notirajući nedavno završene parlamentarne izbore, preliminarni izvještaj ODIHR-a, zajedno sa ostalim međunarodnim posmatračima u zemlji, konstatovao je da je narod Crne Gore bio u prilici da izrazi slobodnu volju tokom glasanja. Od 2006. godine, od kada je zemlja dobila nezavisnost, svjedočili smo najvećem broju domaćih i međunarodnih izbornih posmatrača.

Sigurna sam da će konačni izvještaj ODIHR-ve Posmatračke misije, nakon što bude objavljen, dati preporuke za crnogorske partnere, Misiju i međunarodne partnere, za dalji razvoj jakih i nezavisnih institucija za sprovođenje izbora koji uživaju široko povjerenje javnosti. U svakom slučaju, za sve promjene je neophodno vrijeme, predanost i posvećenost svih sudionika, da bi se osigurao potpun uspjeh.

Sa zadovoljstvom napominjem da je proteklih 12 mjeseci, u saradnji s našim međunarodnim partnerima, Misija bila u prilici da pruži podršku Državnoj izbornoj komisiji (DIK). Naši međunarodni stručnjaci su pružili mentorsku i edukativnu podršku članovima i zaposlenima u DIK-u, a takođe su pomogli izradu priručnika za

svakodnevno funkcionisanje DIK-a, programe obuke, kao i edukaciju glasača i njihovo informisanje.

Takođe nemojmo zaboraviti da je ovo prvi put da je ova institucija dobila međunarodnu pomoć. Stoga se unaprijed radujem onome što će Crna Gora postići sa kontinuiranom OEBS-ovom podrškom, u susret predsjedničkim i lokalnim izborima zakazanim za 2018.godinu.

Gledajući širu sliku, kao što znamo isuviše dobro, ovaj milenijum karakterišu brojni izazovi u okviru vrlo složenog bezbjednosnog okruženja, koje se neprestano mijenja. Nezabilježeni talas izbjeglica i migranata testira jedinstvo međunarodne zajednice, ekstremistički pokreti promovišu radikalne ideologije koje ugrožavaju miran suživot, terorističke akcije i dalje ugrožavaju nedužne zajednice i porodice, od Vankuvera do Vladivostoka. Svjedoci smo potpuno novih bezbjednosnih prijetnji po naše slobode i miran i demokratski način upravljanja i življenja, i zajedno treba naporno da radimo da te prijetnje pobijedimo.

Stoga je potreba za snaženjem raznolikih i pluralističkih zajednica i promovisanje dijaloga, poštovanja ljudskih prava, vladavine prava i tolerancije veća nego ikad. Još intezivnija regionalna saradnja je od ključnog značaja da bi globalno današnji svijet mogao da ostane miran i stabilan. U tom smislu, želim da pohvalim crnogorsku vlast što igra tako pozitivnu i konstruktivnu ulogu u regionu.

Osim toga, s obzirom na to da ovdje radim još od početka 1990-ih, zadovoljna sam onim što je OEBS uspio da ostvari, ne samo u Crnoj Gori, već širom Zapadnog Balkana. OEBS, kao organizacija, i dalje igra važnu ulogu u post-konfliktnoj rehabilitaciji, promovisanju ljudskih prava i izgradnji demokratskih institucija. To čini ruku pod ruku, na komplementaran način, sa drugim međunarodnim partnerima i regionalnim organizacijama. Bez sumnje, jaka partnerstva nude najbolju garanciju za široku participaciju u regionalnim mehanizmima, učinkovitost i kontinuiran nacionalni uspjeh na Zapadnom Balkanu.

U svakom slučaju, u svom posljednjem obraćanju želim da uvjerim građane ove zemlje da Misija ostaje spremna da podrži vlasti i građane, u daljem napretku na reformskom putu.

Nimalo ne sumnjam da će ova lijepa zemlja sa svojim divnim ljudima koji je vole uprkos izazovima, jer ne postoji nijedna zemlja koja ih nema, nastaviti da postiže velike i važne stvari u godinama koje dolaze, kako bi se poboljšao život običnih građana Crne Gore, i kako bi se još više učvrstio već snažan odnos sa susjedima, i jačala veza sa cijelim demokratskim svijetom. Unaprijed se radujem tome, kao što je to bio slučaj i kad je Crna Gora obnovila svoju nezavisnost prije deset godina.